

Verksamhetsplan för naturum Vattenriket 2023

Den 27 november 2010 slog naturum Vattenriket upp dörrarna för första gången. Sedan dess har över en miljon besökare kommit innanför dörrarna för att ta del av utställningen, äta en bit i restaurangen eller vara med på programaktiviteter.

Naturum Vattenriket är besökscenter i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike och visar vägen ut till Vattenrikets besöksplatser och rika natur. Naturum vänder sig till en bred målgrupp och inträdet är gratis. Vi arbetar utifrån Naturvårdsverkets riktlinjer med värdeorden *tillgängligt, välkomnande och inspirerande*. Vi arbetar också utifrån Biosfärområdets Handlingsprogram där naturum utgör en viktig del inom de olika utpekade fokusområdena.

Under år 2023 kommer naturum att vara öppet runt 300 dagar. Vi kommer att fortsätta vårt mot havet som övergripande tema, vilket kommer synas både i naturums program, pedagogiska verksamhet och i utställningen. Samtidigt med detta kommer naturum att fortsätta flytta ut till Vattenrikets besöksplatser för att möta besökare och bjuda på allt från transkådning till tångmatlagning. Den pedagogiska verksamheten fortsätter med runt 100 skolklassbesök och biosfärläger. Utställningstekniken kommer att förbättras och ett nytt sagohjul blir del av både program och utställning.

Publika aktiviteter

Vi planerar åter för ett stort programutbud med över 500 programpunkter tillsammans med lokala föreningar i bygden. Programverksamheten knyts till årstemat om havet och till årstid och omfattar allt från exkursioner, till föredrag eller konserter och familjeaktiviteter.

Ett urval programpunkter för våren:

- Örnprat, utekul och träden på vintern
- Februarilov med Havsolympiad och fladdermusholkar
- Tranorna vid Pulken i föredrag, familjeaktiviteter och bemanning vid Pulken
- Trankalas och tranbuss
- Påsklov med äggsklusiv guidning och äggstrakul skattjakt
- Natur till lunch i april och maj
- Vårkul för hela familjen
 - Vättesagan
 - Utegott vid brasan
 - Grodleken på Ekenabben
- Naturum flyttar ut
 - 6/5 Åbjär: Yogavandring
 - 14/5 Ekenabben: Fågel och flöjt
 - 21/5 Forsakar: Väsen och sägner
 - 23/5 Ekenabben Skogsbad tillgänglighetsanpassat
 - 28/5 Äspet: Havssafari med tångmatlagning
 - 4/6 Snickarhaken: Naturkroki
 - 5/6 Fladdermusvandring
 - 11/6 Hercules: Artvandring
- Inköpta programpunkter
 - 28/1 Den fantastiska uttern: Börje Gunnevik
 - 18/3 Från Vattenriket till vinterkvarteren: Patrik Olofsson
 - 29/4 Hav, penslar och ord: Peter Larsson
 - 14/5 Fågel och flöjt med biologen Agne Paulsson och blockflöjtisten Cecilia Kjellén
 - 6/6 Nationaldagen: Händel i redet med Christianstad Symfoniker

Pedagogisk verksamhet

Vi fortsätter att träffa runt 80-100 elevgrupper och pedagoger under 2023. Samarbetet med Lärarutbildningen vid Högskolan Kristianstad och med Vattenrikets ekologer fortsätter som viktiga inslag. Vi kommer fortsätta att ha många klassbesök vid våra nya biosfärklassrum vid Snickarhaken och Sånnarna.

Vi inleder ett nytt samarbete med LBS-gymnasiet och deras inriktning mot spelutveckling. Här kommer naturum att arbeta med två gymnasieklasser inom tema havet. De besöker uteklassrum Östersjön och jobbart sedan vidare med att utveckla spel med havstema. Spelen kommer att visas upp både på naturum och Stadsbiblioteket.

Vi fortsätter också med Biosfärläggret och temat för 2023 blir havet. Efter biosfärläggret fortsätter naturpedagoger och feriearbetare till havet och erbjuder aktiviteter där under fyra dagar.

Under 2023 ska Biosfärklassrummet vid Sånnarna färdigställas inom LONA projektet Spadar, blommor och bin. Vi söker också nya medel inom Interreg South Baltic.

Projektet heter SEAMAN South Baltic Sail and Water Education Opportunities och är sk seedmoney, alltså medel till förstudie. I projektet ingår det partners från Polen och Litauen samt naturum Vattenriket. Syftet med projektet kunskapsutbyte mellan naturums verksamhet och andra aktörer inom samma område i Polen och Litauen.

Utställningen

Varje år gör vi förbättringar i utställningen för att uppfylla Naturvårdsverkets riktlinjer om en levande och intressant utställning. Under 2023 har vi bland annat följande planer.

- Vi ska ta fram en uppdaterad grafisk profil för alla småskyltar på naturum.
- Vi ska gå över till en nätverksbaserad lösning för alla skärmar på naturum. Vi kommer att bygga upp ett utställningsnätverk och lägga över allt material i detta system som kommer från Pixilab och heter Blocks.
- Vi ska skapa ett sagohjul och till det ett koncept med storytelling.
- Barnhörnan ska kompletteras med ett tema som passar för tidig vår, kanske en vitsippsbacke.
- Vi planerar att köpa in/skapa en fåtölj med flexibel ljudfunktion där besökare kan lyssna på skrönor, sånger och fågelljud med koppling till havet.
- Vi ska titta över lösningen för Forsakarsakvariet.
- Vi ska undersöka om vi bättre kan utnyttja hållrummen i utställningspelarna med luckor man kan öppna eller motsvarande.
- Vi ska undersöka förutsättningarna att använda VR i utställningen, tex med scener från havet.
- Vi ska ta fram enkla roliga tipsrunde/skattjakts moment till utställningen.
- Under våren skall naturum visa en live-sändning från ett vattendrag i Vattenriket.
- I naturums närområde ska Utemuseum Årummet återuppbyggas. I samband med det ska ti undersöka om det passar att placera ut "tittrör" för att förstärka upplevelsen.

Bokningsbara aktiviteter

Vi erbjuder åter ett brett utbud av guidningar och föredrag till bokade grupper. Utbudet framgår av vår hemsida <https://vattenriket.kristianstad.se/naturum/guidningar/>

- Under året ska vi gå igenom vårt utbud och komplettera med aktivitet som kopplar till havet.

Utvecklingsarbete

Naturum driver och deltar i många olika utvecklingsarbeten. Några av de viktigare under 2023 är:

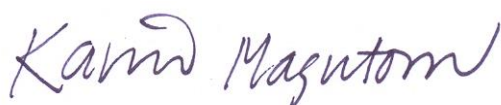
- LONA projektet Spadar, blommor och bin i Biosfärklassrum Sånnarna. Det har omfattat både aktiviteter inne på naturum och vid Besöksplats Sånnarna där ett nytt uteklassrum har sett dagens ljus. Naturpedagogen fortsätter besök med skolklasser under 2023. Projektet skall slutredovisas under 2023.
- WWF-projekt Återskapa Östersjöns livskraft. Detta är ett stort projekt där Biosfärkontoret har många åtaganden. Naturums roll har bland annat varit att ta skapa Uteklassrum Östersjön och Östersjökompassen. Under 2023 kommer vi att visa Livesändning från ett vattendrag på naturum.
- Tranvärdar: Vi fortsätter utbilda och samordna tranvärdar som bemannar vid Pulken.
- Biosfärambassadörer: Tillsammans med Biosfärenheten utbildar vi biosfärambassadörer i Vattenriket.
- Nya projekt.
 - **Interreg South Baltic.** Vi är medsökande i projektet SEAMAN South Baltic Sail and Water Education Opportunities. Syftet med projektet kunskapsutbyte mellan naturums verksamhet kopplat till havet och andra aktörer inom samma område i Polen och Litauen.
 - **NordForsk:** Thomas Beery vid Högskolan Kristianstad söker medel till ett projekt med titel Welfare among Children and Young People in the Post-Pandemic Nordics. Om det får anslag kommer vi att ingå i projektet och också visa en utställning om resiliens producerad av ungdomar.
 - **Youth forum** organized by Minett UNESCO Biosphere. Vi kommer att vara delaktiga i Youth forum genom att fyra ungdomar från Vattenriket är med och bidrar.

Naturumhuset, fastigheten

Naturum ligger på pålar mitt ute i vattnet i en unik miljö. Administrativt är naturums verksamhet del av kommunledningskontoret och är hyresgäst till Tekniska förvaltningen som sköter drift och underhåll av huset. För caféet finns ett driftsavtal med en entreprenör.

Under kommande år är det ett par saker som är viktiga att lyfta fram:

- Förslag på åtgärder för balkar: Det har kommit fram att de utvändiga delarna av husets limträbalkar har blivit ansatta av röta. Tekniska förvaltningen har tillsatt en projektledare som kommer att upphandla förslag på åtgärder från konsult.

Karin Magntorn, Naturumföreståndare
2023-01-04